

Ládi Körkép

- Kéthavonta megjelenő helyi információs és kulturális lap -

XII. évfolyam 2. szám

2015. április

Március 15. ünnepség és kopjafaavatás képekben

További képek megtekinthetők a www.sajolad.hu weboldalon

Tavaszköszöntő és húsvétváró kiállítás képekben

További képek megtekinthetők a www.sajolad.hu weboldalon

A sajládi közösségi ház április és május havi programjai:

- április 23. Éjszaka a könyvtárban, előadás a könyv világnapja alkalmából a sajládi közösségi házban
- április 25. Szent György napi hungarikum fesztivál és piacnyitás Sajóladon
- május 1. Retro majális
- május 30. Gyermeknap

Szeretettel várunk mindenkit programjainkra!

IMPRESSZUM - LÁDI KÖRKÉP

Kiadja: Sajólad Község Önkormányzata Főszerkesztő: Vitéz Gábor Miklós

Szerkesztőségi tagok: Bernáth Zoltánné, Bugyinkóné Ronyecz Ágnes, Czaga László, Dudás Gáspárné, Szabó Elekné, Szendrei Csilla.

Fotó: Garzó László Elérhetőség: ladikorkep.vitez@gmail.com

Megújult Sajólad honlapja: www.sajolad.hu

MiReHuKöz Nonprofit Kft.

3518 Miskolc Erenyő u. 1.

Tel.: +36 46 200 179 | +36 46 200 178

Fax: +36 46 200 177

e-mail: info@mirehukoz.hu honlap: www.mirehukoz.hu

2015. évi hulladéknaptár II. negyedév - SAJÓLÁD

Április	Május	Június
01 szerda	01 péntek	01 hétfő
02 csütörtök	02 szombat	02 kedd
03 péntek	03 vasárnap	03 szerda
04 szombat	04 hétfő	04 csütörtök
05 vasárnap	05 kedd	05 péntek
06 hétfő	06 szerda	06 szombat
07 kedd	07 csütörtök	07 vasárnap
08 szerda	08 péntek	08 hétfő
09 csütörtök	09 szombat	09 kedd
10 péntek	10 vasárnap	10 szerda
11 szombat	11 hétfő	11 csütörtök
12 vasárnap	12 kedd	12 péntek
13 hétfő	13 szerda	13 szombat
14 kedd	14 csütörtök	14 vasárnap
15 szerda	15 péntek	15 hétfő
16 csütörtök	16 szombat	16 kedd
17 péntek	17 vasárnap	17 szerda
18 szombat	18 hétfő	18 csütörtök
19 vasárnap	19 kedd	19 péntek
20 hétfő	20 szerda	20 szombat
21 kedd	21 csütörtök	21 vasárnap
22 szerda	22 péntek	22 hétfő
23 csütörtök	23 szombat	23 kedd
24 péntek	24 vasárnap	24 szerda
25 szombat	25 hétfő	25 csütörtök
26 vasárnap	26 kedd	26 péntek
27 hétfő	27 szerda	27 szombat
28 kedd	28 csütörtök	28 vasárnap
29 szerda	29 péntek	29 hétfő
30 csütörtök	30 szombat	30 kedd
	31 vasárnap	

kommunális hulladék	szelektív hulladék	zöld hulladék
---------------------	--------------------	---------------

ÖNKORMÁNYZATI ÉRTESÍTŐ

POLGÁRMESTERI HÍRLEVÉL

A tavasz beköszöntével sok szeretettel köszöntöm Sajólad lakosait. Az idei tél rövid és enyhe volt, gyorsan átbogott felettünk. Szívből remélem, hogy a napsütés feltölt mindenkit erővel és jókedvvel. Fontos információkkal szeretném ellátni a lakosságot:

1. Visszatérő probléma a TEMETŐ

Miskolci Járási Földhivatal
3525 Miskolc Vologda u. 4. Pf. 196.

Megrendelés szám: 30005/22088/2015

2015.03.23

SAJÓLÁD

Belterület 566 helyrajzi szám

Szektor :

I. RÉSZ			
1. Az ingatlan adatai:	terület	kat.t.jöv. alc	
alrészlet adatok	ha m2	k.filli	
művelési ág/kivett megnevezés/	min.o		
Kivett temető	0	1.0008	0.00
2. bejegyző határozat: 40584/1997.03.19			
Műemlék jellegű			

II. RÉSZ

1. tulajdoni hányad: 1/1
bejegyző határozat, érkezési idő: 9169/1944.06.06
jogcím: tényleges birtoklás
jogállás: tulajdonos
név: RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ SAJÓLÁD
cím: 3572 SAJÓLÁD

Önök elé szeretném tární, be szeretném mutatni, a **sajóládi temető tulajdonlapját**, ami egyértelműen bizonyítja a jogviszonyokat:

A TEMETŐ TULAJDONOSA ÉS FENNTARTÓJA A RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ.

Kérem Önöket bármilyen gondjuk, problémájuk, észrevételük, kritikájuk, elintéznivalójuk merül fel a temetővel kapcsolatban a megoldására a Római Katolikus Egyház vezetőjét és képviselőit keressék. Ez azt jelenti, hogy az önkormányzat nem hivatott az ügyekben eljárni. Kérem ennek tudomásul vételét és elfogadását!

2. Biztonság kérdése

Tisztelt Sajóládaiak! Munkatársaim és én azon dolgozunk, hogy Sajólad biztonságos település legyen. Ennek érdekében épült ki 2013-ban a kamerarendszer is. Bízom benne, hogy Önök érzik ennek pozitív hatását. Pályázati pénzből az idén tovább fogjuk fejleszteni a rendszert, így a településen 36 db –ra emelkedik a kamerák száma. Az év elején a rendőrség tájékoztatást tartott a polgármestereknek a KÖZBIZTONSÁGRÓL. Felhívták figyelmünket azokra a kirívó esetekre, amelyekről szeretném Önöket tájékoztatni. A célpontok legtöbbször az idősek, illetve a fiatalok, mert őket tudják legjobban megfélemlíteni, megkárosítani.

Figyeljenek értékeikre: **Ne engedjenek be udvarukra, lakásukba idegeneket különböző kérésekkel, trükkökkel!**

- *szomszjak vagyunk, vizet kérünk;*
- *pénzt szeretnék felváltani;*
- *régiséget vásárolunk jó pénzért, ezért szét szeretnénk nézni;*
- *szolgáltatóktól jöttünk órát szeretnék leolvasni;*
- *pártokra hivatkozva csomagot vagy pénzt hoztunk;*
- *vasat-papírt gyűjtünk;*
- *diófát vennénk, ki is vágjuk*

Legyünk jó szomszédok! Figyeljünk egymásra, mert ami ma a második, harmadik szomszédal történik, az holnap velem is megtörténhet. Akkor tudunk biztonságban élni településünkön, ha mi magunk is teszünk lépéseket biztonságunk érdekében.

FIATALOK: Különösen veszélyeztetett csoport, a bódító szerek terjesztői számára. Ezek a terjesztők is különböző ötletekkel vezetik félre az ifjúságot:

- **Megszólítják őket a kocsiból, üljön be és mutassa meg, melyik utca merre van;**
- **Iskolába jövet-menet leszólítják őket és kínálják termékeiket;**

FONTOS: Szülő, diák és a lakosság ha ilyet tapasztal kérem jelezze, az iskola, az önkormányzat és a rendőrség felé. Nagyon szerencsés lenne, ha meg tudnák jegyezni az autók rendszámát is. Figyeljük a gyanús történeteket, és ne legyünk restek! Telefonáljuk, kérjük segítséget!

3. Fejlesztéseinkről röviden

Jó hírrel indult a 2015. év, mert településünk nyertese volt 2 energetikai pályázatnak is. A megnyert napkollektorok a polgármesteri hivatal és az óvoda épületére kerülnek felhelyezésre. A munkálatok tavasszal kezdődnek. A 2. jó hír: a település közvilágítása megújul korszerű LED-es lámpatestekre lesz kicserélve a régi berendezés.

Mindenkinek szeretnék köszönetet mondani, aki részt vett az önkormányzat és a közösségi ház által szervezett ünnepeken. Aki nem tudott eljönni, azokat is biztatom a jövőben is tartson velünk. Mert ezek az események pótolhatatlanok úgy az egyén, mint a közösség számára.

A Ládi Körkép nyári számában bízom benne, hogy újabb jó hírekkel és történetekről tudok beszámolni Önöknek. Addig is VIGYÁZZANAK EGYMÁSRA ÉS EGÉSZSÉGÜKRE!

Tisztelettel: **Pozbai Zoltán**
polgármester

AZ ÖNKORMÁNYZAT AKTUÁLIS HÍREI

1. A gazdasági programról

Az önkormányzat képviselő-testülete 2015. március 17-én tartott testületi ülésén elfogadta az önkormányzati ciklus időszakára vonatkozó gazdasági programját. A gazdasági program felülvizsgálata és jóváhagyása az önkormányzatnak a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény előírásaiból adódó kötelezettség.

A program tartalmazza Sajólad település főbb történeti, földrajzi, demográfiai, infrastrukturális, gazdasági jellemzőit, intézményrendszerének felépítését.

Lényeges és szomorú tendencia, hogy a település lakosságszáma- az országos tendenciát követve- csökken: 2012. január 1-jén 3099 fő, 2013. január 1-jén 3097 fő, 2014. január 1-jén 3066 fő, míg **2015. január 1-jén 3035 fő a település lakosságszáma a hivatalos nyilvántartás adatai szerint.** A program tartalmazza a stratégiai fejlesztési célokat, valamint a község egészének fejlődése szempontjából hosszabb és rövidebb távú célokat. Mindkét távon fontos a lakosság csökkenésének megállítása, sőt lehetőség szerint gyarapítása, hiszen a település elhelyezkedése, adottságai kedvezőek.

A hosszabb távú célok tekintetében az önkormányzat olyan fejlesztéseket tervez, amelyek a település élhetőségét, biztonságát hosszú évtizedeken keresztül tudják biztosítani.

Ezek a területek a következők:

1. A település általános rendezési tervében meghatározott helyeken telekalakítások.
2. Úthálózat, járda ütemezett felújítása, kerékpárút megépítése.
3. A település egészén a csapadékvíz- elvezetés teljes körű megvalósítása.

4. Az Állami Közútkezelő által elkészített kiviteli terv alapján – reményeink szerint – szabályozásra kerül a Dózsa György és Fráter Gy. u. találkozásánál a forgalmi rend szabályozása.
5. A temető háta mögötti területen kutatófúrás végzése.
6. Árvízvédelmi gátak, töltések megvalósítása.

Az operatív célok rövidebb távon szolgálják a település fejlesztési céljait, így különösen fontos egy korszerű közösségi ház megépítése, köztemető kialakítása és egyéb beruházások megvalósítása.

A rövid és középtávú célok a következők:

1. Korszerű közösségi ház, színtér építése mind a fiatal, mind az idősebb generáció számára.
2. Köztemető, ravatalozó kialakítása, építése.
3. Az önkormányzati épületek teljes energiahatékony felújítása, korszerűsítése.
4. Csapadékvíz elvezető rendszer tervezése, engedélyeztetése, kialakítása.
5. Kutatófúrás.
6. A község területén ütemezetten a járda felújítások elkezdése.
7. Hősi halottak emlékmű létesítése.
8. Játsszóterek létesítése.
9. Belterületi közutak felújítása.
10. Dózsa Gy. és Fráter György u. mentén burkolt csapadékvíz elvezető árkok kialakítása.
11. Sportpálya és szabadidőközpont építése.

A felülvizsgált gazdasági program teljes terjedelmében elérhető az önkormányzat honlapján.

Szabó Elekné
jegyző

2. Az avar és a kerti hulladék égetéséről szóló szabályozásról

Korábban az önkormányzat honlapján, valamint az önkormányzat hirdetőtábláin közzétételre kerültek a szabadtéri égetés szabályai, melyek jelentősen módosultak 2015. március 5. napjától.

A belterületen történő égetés szabályai

A leglényegesebb, hogy belterületen csak abban az esetben lehet növényi hulladékot égetni, ha azt önkormányzati rendelet lehetővé teszi, bármilyen más kommunális, ipari eredetű, illetve veszélyes anyagot tartalmazó hulladék égetése tilos.

A szabályozás továbbra se érinti a kerti grillezést és a tűzön történő sütés-főzést, azonban mint minden égetéssel összefüggő tevékenység során, itt is be kell tartani a tűzgyújtás általános szabályait.

Az önkormányzat képviselő-testülete 2015. április 21. napján tartandó testületi ülésén tervezi megalkotni **az avar és a kerti hulladék nyílttéri égetéséről szóló helyi rendeletét.**

A rendelettervezet szerint **az avar és kerti hulladék égetése az alábbi időszakokban lesz megengedett:**

- **március 1. napjától május 31. napjáig**
- **szeptember 15. napjától november 15. napjáig**
 - o **csütörtök, péntek, szombati napokon 09.00 - 15.00 órák között.**
- **Tilos az égetés a Munka törvénykönyvében meghatározott munkaszüneti napokon.**

Ez a rendelet várhatóan 2015. május 1. napján lép hatályba.

A külterületen történő égetés szabályai

Külterületen az ingatlan tulajdonosa, használója a tűzvédelmi hatóság engedélyével legfeljebb 10 ha egybefüggő területen irányított égetést végezhet. Az engedélyt a katasztrófavédelmi kirendeltség adja ki.

Az engedélyezési eljárás menetéről bővebb információkat a honlapon és a hirdetőtáblákon teszünk közzé, valamint a B.-A.-Z. Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Miskolci Katasztrófavédelmi kirendeltségén (3525 Miskolc, Dózsa Gy. út 15.) lehet érdeklődni.

A jelenleg hatályos önkormányzati szabályozás

– mely elérhető a honlapon is –, a helyi környezet védelméről, a köztisztasággal összefüggő tevékenységről szóló 9/2009.(IV.01.) számú rendelet 11. §-ában található. E szerint nincs időszaki korlátozás az égetésre, de a központi szabályozás és a helyi rendelet előírásait emellett

Jogkövetkezmények

Amennyiben akár a belterületi, akár a külterületi égetésre vonatkozó szabályok megsértésre kerülnek, úgy a tűzvédelmi hatóság tűzvédelmi bírságot szab ki 20.000 – 60.000- Ft-ig terjedően.

További információk a honlapunkon, valamint a hivatalunkban elérhetőek.

**Szabó Elekné
jegyző**

TAVASZI LOMTALANÍTÁSI NAP SAJÓLÁDON

A MiReHuKÖZ Nonprofit Kft. LOMTALANÍTÁSI

akciót szervez, melynek szállítási időpontja

2015. április 30. csütörtök!

Kérjük a tisztelt Lakosságot, hogy az alábbi lomtalanítási szabályok betartásával helyezték ki az elszállítani kívánt lomokat.

- A lomtalanításban meghirdetett napon reggel 6-órától kezdődik és tart a napi útvonaltervben szereplő utcák befejezéséig.
- A háztársokban keletkezett lomot az ingatlan előtti közút mellé, a forgalmat nem akadályozó módon kell kihelyezni a lomtalanítás reggelén, hogy a célgépek és a dolgozók könnyen meg tudják közelíteni, és a rakodás biztonságosan, és balesetmentesen, kézi erővel végezhető legyen.
- A lomtalanítás során a nagydarabos, azaz a közszolgáltatás keretében rendszeresített gyűjtőedény méreteit meghaladó lom hulladék kerül elszállításra. Továbbá az apróbb méretű lomokat kérjük zsákban, vagy dobozban kihelyezni a szétszóródás megelőzése érdekében.
- A nagyméretű lomokat (pl. ágy, szekrény, ülőgarnitúra) szétszedett állapotban kell kihelyezni, úgy hogy az kézi erővel könnyen mozgatható legyen.

- A kikészített lomokat a Közszolgáltató a jelzett időpontban szállítja el. A később kirakott nagydarabos hulladékot a Közszolgáltató nem szállítja el.
- Az egyéb módon kihelyezett hulladék nem kerül elszállításra.
- A szolgáltató egy helyről csak egyszer szállít lomot.

A lomtalanítás során közterületre kihelyezett hulladék a Közszolgáltató tulajdonát képezi, így annak Közszolgáltatótól kívül bárki más által történő elszállítás jogtalan eltulajdonításnak minősül!

A lom továbbra sem tartalmazhat háztartási hulladékot, veszélyes anyagot tartalmazó fémhulladékokat, azbesztet tartalmazó hulladékokat, veszélyes anyagokat tartalmazó faforgácsot, oldószereket, savakat, lúgokat, nehézfém-tartalmú hulladékot, olajos rongyokat, fáradt olajat, olajsűrűket, fertőző hulladékokat (állati tetem, trágya), gyógyszereket, éles, hegyes eszközöket (injekciós tűk, fecskendők, vágó szűrő eszközök), permetszerek és azok dobozait, építési törmeléket, épület bontásból származó hulladékot, gumiköpenyt, autóbontásból származó hulladékot, autóröncsokat elektronikai hulladékot.

A lakosság részére továbbra is lehetőség van elektronikai hulladék, építési törmelék, zöldhulladék, veszélyes hulladék, gumiabroncs leadására a miskolci hulladékudvarok egyikében. Bővebb tájékoztatást a honlapunkon www.mirehukoz.hu találnak.

Környezetük megóvása érdekében köszönjük a lomtalanításban való közreműködésüket!

Sajólad Község Önkormányzata

NEKROLÓG

„LELKÜNK A SZÁRNY, MELY ÉG FELÉ VISZEN” BÚCSÚZÓ TOMCSIKNÉ CSABAI MARIANNÁTÓL

„Minden másodpercben új emberi lélek születik a világra. Új fény gyullad ki: egy csillag, mely lehet, hogy majd különösen szépen világít, de mindenképpen soha nem látott, saját színe van.”

Emlékfolyamunk megidézője is egy különleges színekű csillag, kinek születésével közel fél évszázaddal ezelőtt „új lény csókolta meg a földet – szépséget sugárzón...testet öltött akkor az, amit még soha nem láttunk”.

Szerető gyermekségével, gondoskodó anyai létével, hitvesi énjével, sugárzó emberi, tanári egyéniségével emberek százainak szívébe véste be magát.

Kedves Mariann! Mint minden kivételes igazi pedagógust, Téged is Isten jelölt erre a sok-sok megpróbáltatást magába rejtő, ugyanakkor csodálatos hivatásra. Megértő, szerető tekinteted, kivételes egyszerűségben rejlő nagyszerűség, szerénység tanítványaidnak, kollégáidnak emlékezetében örökre megmarad! Megismételhetetlen, egyszeri csillag voltál itt e Földön, mely még hőiesen viselt erőtlenségében is képes sugározni.

Kedves Mariann! Köszönjük értékteremtő munkás éveidet, önzetlen baráti figyelmedet, a közösen megélt élményeket, mosolyt, szeretetet, ölelést! Búcsúzni nem szeretnénk, hisz a költő szavaival élve mi mindannyian érezzük, hogy halálod után „leszel sehol-és mégis mindenütt leszel”... Onnan fentről küldve az üzenetet:

**„Ne állj meg sírva nyughalmom előtt
Ne hidd, hogy alszom, hisz ott sem vagyok.
A halkan fúvó szellőben talál sz meg,
és a hóban, mely gyémántként ragyog.
Én vagyok a napfény érett búzátlán,
ősz eső mely gyöngéden alászáll.
Ha kora reggel egyszer arra ébredsz,
hogy madárraj száll arra szárnyasuhogva,
ha szíved csendes éjben engem érez,
én sugárzom rád, csillagként ragyogva.”**

Tomcsikné Csabai Marianna
1965 - 2015

Szendrei Csilla

ÉLETÜNK SAJÓLÁDON

TAVASZKÖSZÖNTŐ, HÚSVÉTVÁRÓ KIÁLLÍTÁS SAJÓLÁDON

Hamisíthatlan húsvéti hangulat fogadta Ládón mindazokat, akik az ünnep előtti hétvégén kilátogattak a megújult polgármesteri hivatal előtti térre.

A szeles idő ellenére szép számmal gyűltek össze a helyiek és a környékről idelátogatók, akik az óvodások és a Sajóladó Dalkör előadásain keresztül már elfeledett mondókákat, verseket, rigmusokat, népi játékokat, szokásokat idézhettek fel emlékeikben. A fellépők műsorán túl a tarka tojásfák, a húsvéti kosarak, az óvodások által készített díszek sokszínűsége is segítette a jelenlévőket az ünnepre való ráhangolódásban.

A programsorozat végén az apróságok mókás nyuszik, csibék és bárányok „társaságában” még tojásra is „vadászhattak” a feldíszített, színpompás téren!

„Mint minden rendezvényünkkel, így húsvéti kiállításunkkal is hagyományt kívánunk teremteni! Szeretnénk, ha a sajóladóiak büszkéek lennének elődeik hagyományaira, mert ezeket a szokásokat ápolni és nem felejtetni kell!” - mondták a lelkes szervezők.

Szendrei Csilla

10 ÉVES A SAJÓLÁDI DALKÖR

- BESZÉLGETÉS FARKAS ATTILÁVAL, A DALKÖR MŰVÉSZETI VEZETŐJÉVEL -

A Ládi Körtkép 2010. júniusi számában az első öt évről beszélgettem a dalkör két tagjával, Cserhalminé, Margóval és Szobonyáné, Erzsikével tevékenységükről, szerepléseikről. Eltelt újabb öt év. Elérkezett az idő, hogy felkérjem Farkas Attilát a Sajóladó Fráter György Katolikus ÁMK Iskola néptánc pedagógusát, a dalkör oszlopos tagját és egyben művészeti vezetőjét foglalja össze az elmúlt idő eseményeit, a csapat tevékenységét, az elért eredményeket.

- Kezdjük a legelején! Mikor és hogyan jött létre a Sajóladó Dalkör? Szedjük csokorba az alapító tagok névsorát! Első fellépésekről, megmérettetésekről egy pár szót!

- A Sajóladó Népművészeti Egyesület Dalköröseit 2006 januárjában vettem át Simon Attilánétól, iskolánk zenepedagógusától, aki 2005 őszén készítette fel a tagokat első fellépésükre, a novemberi idők napja rendezvényre. Alakuláskor szép számmal vettünk részt a felkészítő próbákon, de sajnos időközben sokan lemorzsolódtak, munkahelyi vagy egészségi problémákra hivatkozva. Az alapító tagok névsora: Czil László, Cserhalmi Ferencné, Dallos Jánosné, Dobai Lászlóné, Dobos Bertalanné, Farkas Attila, Gergely Béla, Germus Józsefné, Horváth Istvánné+, Muzsla Ágnes, Nagy László, Rózsa Andorné, Révész János, Szobonya Károlyné, Szikszai Imre, Szűcs Andrásné, Takács Bertalanné+, Törtei Lajosné, Varga Antalné+, Varga Lajos. Szomorú szívvel vettünk búcsút Piroksa nénitől, Katika nénitől és Ilonka nénitől, akiket sajnos utolsó útjára kísértünk el. Egészségi állapota miatt 2-3 tag már nem jár el hozzánk, de a többiek azóta is rendszeres látogatói a hétfő délutánonként 17 órakor tartandó próbáknak a helyi közösségi házban. Az új tagokat szeretettel várjuk és köszöntjük.

Első igazi megmérettetésnek számít a 2006 áprilisában megrendezett Megyei Amatőr Gála, ahol gömöri dalcsokorral kedveskedtünk a tisztelt közönségnek. Kiemelkedő sikert hozott, hiszen a sok induló csapat között bejutottunk az első tízbe.

- Tíz év hosszú idő! Milyen rendezvényeken vettetek már részt? A fellépéseitekről mondj egy pár szót!

- Két nagyobb eseményt emelnék ki: a cigándi és a „Határon innen és túl” névre hallgató fellépésünket, ahol komoly sikert könyvelhetünk el. Két évente Dalos Találkozókon veszünk részt. Helyszínei: Hejőkeresztúr, Alsózsolca, Felsőzsolca, Ónod, Böcs, Múcsony, Szirma, Hernádnémeti, Görömböly.

Eleget teszünk a felkéréseknek, gyakran szerepelünk a szomszéd településeken, a falunapokon, kulturális rendezvényeken, aktívan részt vállalunk településünk hagyomány ápolásában, igyekszünk megőrizni kulturális kincseinket, dalainkkal színesítjük községünk különböző rendezvényeinek műsorát. Immár tíz éve énekelünk együtt! Több hasonló érdeklődésű dalkörrel szoros baráti kapcsolatban vagyunk.

Záró soraimban kívánunk eredményes, további szép sikereket! Szeretnénk megköszönni szakmai hozzáértésed lelkes és fáradhatatlan odaadását!

*„Minden ember a földön a mában él,
Ám a szívében még ott lapul a múlt,
De megtalálja a holnap kapuját,
Ahová a mán keresztül vezet minden út.”*

Bugyinkóné Ronyecz Ágnes

„ATTÓL VAGYOK MAGYAR, MERT MAGYARUL BESZÉLEK, MAGYARUL GONDOLKODOK, MAGYARUL ÉRZEK, MAGYARUL TÁNCOLOK.”- BESZÉLGETÉS FARKAS ATTILA NÉPTÁNCPEDAGÓGUSSAL

1983 óta, a klasszikus balett óriásának tartott Jean-Georges Noverre születésnapján, április 29-én ünnepli a világ „A tánc világnapját”. Ezen apropóból kerestem fel Farkas Attilát, iskolánk néptánc tanárát. Bevallom, hogy a téma kapcsán interjúalanyként kizárólagos egyetlenként az Ő nevét írtam fel, hisz egyéniségével, tanári jelenlétével, a tánc iránti elhivatottságával, imádatával, a „táncnyelv” tökéletes alkalmazásával gyermekek, felnőttek sokaságával ismertette, szeretettette meg népi kultúránk ezen fontos szeletét. Munkája révén minden egyes nap rengeteget tesz felbecsülhetetlen értékű, nemzetnevelő népi hagyatékunk megmentéséért, megőrzéséért, fennmaradásáért. Nagyszerű dolog, hogy fellépéseik alkalmával táncosok és nézők közösen részesülhetnek az élményben, a tánc örömeiben, együtt lehetnek részesei a tánc által körvonalazott csodálatos világnak.

A következő interjúval cikkünk e nagyszerű „lélekemelő mozgásforma” világnapját hivatott ünnepelni... egy igazi táncos táncról vallott gondolataival...

- Mi a véleményed a táncművészet világnapjáról, mint a tánc ünnepnapjáról? Van szerinted létjogosultsága a 21. században?

- Fontos, hogy van egy nap, ami eszünkbe juttatja a tánc fontosságát életünkben. A tánc egyidős az emberiséggel. Szerepe, funkciója az évszázadok alatt formálódott, átalakult. Kezdetekben, amikor a beszéd még nem volt a mai értelemben fejlett a mozgás nyelvén, különböző gesztusokkal fejezték ki régi korok emberei érzéseiket, gondolataikat, mert ez mindenki számára érthető volt. Gondoljunk csak a ma is élő bennszülöttek, vagy a sámánok, táltosok táncaira! Ezek rituális táncok, melyek az adott nép számára beszéd nélkül is érthetőek, de sorolhatnám a hétköznapi munkák folyamatait utánzó mozgásokat, melyek a nyugat-európai népek táncaiban ma is fellelhetők. A csoportos, vagy páros táncok a középkorban jelentek meg és a közösségi alkalmak meghatározói voltak. A népek táncai hozzátartoznak a nemzeti tudathoz és legalább annyira fontosak, mint a nyelv, mert ez is színesíti a kultúrát, nélküle csak szürke bábok lennének az emberiség tengerében. A tánc, ma is folyamatosan fejlődik.

- Mikor kerültél kapcsolatba a táncsal? Van-e olyan személy az életedben, aki inspirált?

-1974-ben, gyermekként kezdtem táncolni a Kisbajtár Néptáncgyűttesben. Az eltelt negyven év alatt számos olyan emberrel találkozhattam, akik meghatározták a tánchoz való viszonyomat. Egyiküket külön is kiemelném. Ő Karsai Zsigmond festőművész, aki az erdélyi Küküllőmentéről, Lőrincrévéről származott. Zsiga bácsi nem csak táncosként, de emberként is nagy hatást gyakorolt rám. Talán nem véletlen, hogy legkedvesebb táncaim közé tartoznak azok, amiket tőle tanulhattam.

- Mi motivál leginkább a munkádban? A megmutatás, az átadás vagy az alkotás vágya?

- Munkámban, leginkább az átadás motivál, talán ezért is lettem pedagógus. Fontos, hogy a gyerekek a tánc nyelvét is megtanulják. Táncaink annyira sokszínűek, hogy megenni soha nem lehet őket. A világ minden pontján csodálják és elismerik. Nekünk is ismernünk kell, mert egy óriási kincs birtokában vagyunk, amit ápolni, védeni, megőrizni, tovább adni kell!

- Pedagógusként mi az, amit a tánc segítségével útravalóul át tudsz adni a tanítványaidnak?

- Pedagógusként igyekszem a tánc iránti szeretetet, tiszteletet és alázatot átadni, de ezek mellett nagyon fontos a közösségépítés is. Hiszen azok a gyerekek, akik táncolnak egy közösség tagjai is, függetlenül attól, hogy melyik osztályba járnak, vagy éppen milyen idősök. A táncosok közössége, egy nagy család. A gyerekek, akik a kezeim alatt formálódnak emberré, mind az én gyerekeim is. A közösségnek nagy az összetartó ereje. A mai társadalom kiöli az emberekből az összetartozás vágyát. Mindenhol az Én, vagy a Te a meghatározó. Ezeknek a közösségeknek a Mi. Egyformák vagyunk, egy a célunk, egy valamit szeretünk, és mindezt együtt valósítjuk meg.

- Melyek azok a tanítványok felől érkező pozitív jelek, visszajelzések, amelyek Téged is megerősítenek munkád végzése közben?

- Egy-egy fellépés, vagy bemutató közben, vagy után öröm látni a csillogó szemeket. Jó érzés felfedezni a saját mozdulataimat. De mindez csak kitartással, fáradtságos, izzadtságos munkával érhető el, amihez nincs mindenkinek kitartása. Sokan az első kudarc után feladják. A további életükben is így tesznek majd? A tánc, a rendszeres munka, gyakorlás, az összetartozás élménye örömet, tartást, kitartást ad. A kezeim alól kikerülő gyereket ennyivel többek. Amire büszke vagyok és amire büszkének lehetnek. Tudom, hogy ma nem sikk, trendi, vagy „cool” néptáncot tanulni, akik mégis megteszik valóban sokkal többek, mert tovább viszik az örökséget, melyet ősinktől kaptunk és talán majd ők is tovább adják mindezt a tudást gyermekeiknek.

- Visszatekintve... Helyes döntés volt a néptáncoktatást választani hivatásként?

- Bár munkám sokszor fárasztó, mégis szép. Egy olyan küldetés melyre az ősök hagyománya kötelez. Attól vagyok Magyar, mert magyarul beszélek, magyarul gondolkodom, magyarul érzek, magyarul táncolok.

Legyen ez még nagyon sokáig így!

Köszönöm az interjút!

Szendrei Csilla

KÉSZÜLŐBEN A SAJÓLÁDOT FELDOLGOZÓ KÖNYV A SZERZŐK TÁJÉKOZTATÁSA

KEREKEDIK A TÖRTÉNET...

„Nem tudom én: minémű édesség vonja az embert,
hogy szülőföldjét el ne felejtse soha.” (Ovidius)

A kedves Olvasók, akik e lapot olvasni szokták, egy ideje már tudják, folyamatban van Sajólad történetének megírása.

A pálosok letelepedésétől napjainkig események sokasága tette színessé Sajólad történetét, melyekről sok régi írás beszél. Ezeket visszaemlékezők elbeszélései is gazdagítják. A közösen vagy egyénileg megélt eseményeket segítenek felidézni a korabeli, olykor páratlanul becses értékű fényképek, melyek a jelenkornak megőrizték az egyszer volt, soha vissza nem térő pillanatot. Szerencsére ilyenek is vannak, egyre növekvő számban. Ezúton is megköszönjük mindazoknak, akik Dudás Gáspárné Erikának, Vitéz Gábornak, vagy személy szerint nekem fotóikat, írásbeli dokumentumaikat átadták.

Amennyire lehet, igyekszem ezeknek a készülő könyvben helyet keresni, vagy tartalmukat felhasználni. Tudom, hogy helytörténeti szempontból rengeteg érték lapul még albumokban, fiókokban, amiket érdemes volna közreadni.

Ezért **várunk még fotós életképeket: felvonulásról, a ládi búcsúról, körmenetről, sátras lakodalomról, aratásról, hordásról, géplésről, vásárra menésről, szüretéről. Továbbá középületekről készült fotókat a régi kultúrházról, régi orvosi rendelőről, boltokról, kocsmákról, presszóról, zöldkeresztes házról és jeles személyiségekről (Villányi Jánosról, Kovács Jánosról, Szász Károlyról, volt mozigépészekről); helyi mesteremberekről: kádár, kovács, csizmadia, cipész, borbély, mészáros, ács, asztalos, boltos. Kérem, nézzenek körül a házi „kincses ládikóban”, mert jó lenne kép árvizekről, érdekes eseményekről, idős emberekről portré jó illusztráció lenne (név, születési idő, foglalkozás). Első és második világháborús katonai képek, levente-fotók.**

Mindezeket Dudás Gáspárné Erika és Vitéz Gábor szeretettel várja. Az eredeti fotókat a tulajdonos visszakapja. Ezeket számba véve reményeink szerint a Teremtő pártfogó segédelmével érdekes könyvre számíthatnak a Sajóladot szerető olvasók.

Farkas Ferenc
nyug. isk. igazgató, helytörténet-kutató

Kedves Sajóládiak!

Szeretettel köszöntök minden kedves Olvasót! Szeretnék köszönetet mondani a fényképekért, az értékes információkért, az érdekesebbnél érdekesebb dokumentumokért és az iratokért, amelyeket a szeretett lakóhelyünket – Sajóladot – bemutató könyv megírásához juttattak el számunkra. A munka nagy előkészítést igényelt, mely évekig tartott. Úgy gondolom, ha Isten segítségével ez a könyv elkészül, hűen fogja tükrözni a sajóládi emberek lakóhelyük iránt tanúsított szeretetét, segítőkészségét.

A település történelmével szorosan összefügg és attól elválaszthatatlan Sajólad környezete is. A Sajó folyó és a „volt” ládi erdő nemcsak földrajzilag kötődik a településhez, hanem a község lakosainak szívéhez is közel állnak. A könyv megírásánál külön fejezetben Sajólad természeti környezete, annak természeti kincsei is bemutatásra kerülnek.

Nagyon sok adat és fénykép került hozzánk az utóbbi évek során, melyek között a legtöbb a régi erdőben megrendezett majálist mutatja be.

A további segítségüket is szeretettel fogadjuk. **Várunk még az alábbiakban felsorolt témákat ábrázoló régi fényképeket:**

- A ládi erdő régi szépségét dicsérő, azt bemutató távoli képek, erdőben készült fotók (idős fákról vagy erdőrészekről, tisztásokról).
- A Sajó folyóról és annak közvetlen környezetéről, a legelőről kevés régi fotó áll rendelkezésünkre.
- A kolostorról, a Nepomuki Szt. János szoborról és a templom régi belső képéről is várunk még fényképeket.

Ha valakinek a fentiekben felsoroltakkal kapcsolatosan vannak fotói, szeretettel várjuk.

Ahogy Igazgató Úr említette, minden kapott anyagot visszaszolgáltattunk tulajdonosának. Arra is van lehetőség, hogy az újság e-mail címére küldjék képeiket:

ladikorkep.vitez@gmail.com

További segítségüket előre is nagyon köszönöm.

Vitéz Gábor Miklós
biológus / ökológus, tanár

KITEKINTÓ

A KÖNYV VILÁGNAPJA

1995-ben az UNESCO a könyv napjává nyilvánította április 23-át katalán javaslatra. Április 23-án halt meg William Shakespeare és Miguel de Cervantes. Ez a nap szerzői jogok napja is. A nap célja, hogy felfedezzük az olvasás szépségét, és ösztönözzük egymást a könyvek forgatására.

A katalánoknak ez a nap egyben védőszentjük, Sárkányölő Szent György napja is. Így ott ezen a napon emlékeznek meg a „rózsákról és a könyvekről”, mert a legenda szerint Szent György a IV. században az általa megölt sárkány véréből kinőtt rózsát a megmentett hercegnőnek ajándékozta.

Bernáth Zoltánné

MÁRCIUS 27. SZÍNHÁZI VILÁGNAP

A Színházi Világnapot 1962 óta ünnepeljük annak emlékére, hogy 1957. március 27-én volt a Párizsban működő Nemzetek Színházának évadnyitója. A világ valamennyi országában 1978-tól üzenettel köszöntik e napot. A Színházi Világnapon szerte az országban megnyílnak a színházak elzárt termei, bepillantathatunk a kulisszák mögé. 2014-ben, az 52. jeles évfordulón Gobbi Hilda életmű díjat kapott Barkó György, a pályakezdőknek odaítélt Soós Imre -emlékplakettet Földes Eszternek és Rák Zoltánnak adták át, illetve a Psota Irén alapította Vámos László- díjjal Szikora János lett gazdagabb, Hegedűs D. Géza Kossuth díjas színművész, a Vígszínház tagja Amphiteátrum díjat vehetett át a Színházi Világnap alkalmából. Idén már 14. éve rendezik meg a jótékonyági gálaestet, melynek bevételéből a rászoruló, idős színészeket támogatják.

A Miskolci Nemzeti Színház 192 éves színházi múlttal rendelkező intézmény. Közel 300 embert foglalkoztat, köztük 150 művész. Az elmúlt három évben 50 premiert és 1500 előadást tartott, az eladott jegyek száma megközelíti a fél milliót. A napokban vette át igazgatói kinevezését Szabó Máté, elődje három éven keresztül Kiss Csaba volt. Hatalmas épület együttesének felújítása 1991-től öt éven át zajlott Bodonyi Csaba Ybl és Széchenyi díjas építőművész tervei alapján. A tavalyi évad elindítása egyedülálló és nevezetes, címe: Örökbe fogadtuk Shakespeare-t!

Mindenki szíves figyelmét felhívnom az április 23-ai Shakespeare ünnepükre, mely „Újra temetjük Shakespeare-t!” mottóval induló bohém temetési menet lesz Miskolc fő utcáján a mester halálának 450. évfordulója tiszteletére. Részletes program ajánlómban 15 órai kezdettel: Hamlett, 16 óra: Shakespeare hazatér (az örökbefogadók felvonulása a Széchenyi utcában) 17 óra: Páros Kiállítás megnyitó a mester műveinek jegyében 20 óra után: Sonnets end Songs (fellépnek: Sean Dagadu, Ónodi Eszter és a W. H. zenekar).

A nap érdekességének számít az 55000 műanyag kupakból álló Shakespeare portré, mely mozaikkép formában lesz látható. A színházi előadás csapatmunka gyümölcse. A közönség csak a színészeket látja, a háttérben azonban rengeteg ember dolgozik, akik hozzáértésükkel, segítségükkel teszik lehetővé, hogy előadás születhessen. Március 20-án a Gyermek és Ifjúsági Színházi Világnapról emlékezünk meg, 21-én pedig a bábszínházak ünneplik világnapjukat.

2013 tavaszán hosszú évek munkájának gyümölcseként megalakult az önálló Miskolci Balett, mely egybeesett a Miskolci Nemzeti Színház 190. születésnapjával. Művészeti vezetője: Kozma Attila. A Miskolci Balettről készült különleges fotók kiállítását március 27-től láthatjuk a mi nagy színházunk nézőtéri előcsarnokában. Még említést érdemel az új tánc előadásuk is és az április 9-én vendégségbe érkező Duda Éva társulat, mely a Virtus című darabbal kedveskedik a közönségének a Miskolci Kamaraszínházban.

Az idei Színházi Világnap üzenetét Krzysztof Warlikowski lengyel származású rendező (Európa egyik legfelkapottabb rendezője) fogalmazta meg, aki a monda lényegét emeli ki:

„A valóságra épül és a megmagyarázhatatlanságban végződik- ezt kívánom színpadon lévőknél és nézőtérén ülőknél egyaránt!”

Bugyinkóné Ronyecz Ágnes

EGY „HÉTKÖZNAPI” ANYAHŐS

Manapság a „celebek” világát éljük. Ők a sztárok, hisz megjelentek a milliók otthonában jelenlévő „dobozban”. Soha nem értettem, hogy gát lástalan, másokat kiforgató, megbántó és megsemmisítő, a norma és az erkölcs világától távol eső viselkedés révén miért is érdemli ki az egyén azt a bizonyos „celeb” megnevezést!

Csak csendben kérdezem meg! Hol maradnak nagybetűs hétköznapi sztárjaink? Miért nem kapnak nagyobb teret a médiumokban azok az „egyszerű” emberek, akik mindennapjaikkal, lemondásaikkal, önzetlenségükkel, emberi jellemükkel utat mutathatnának egy élhetőbb, mindenki számára értékesebb világ irányába?

És most szűkítsük le a teret, hisz itt köztünk, Sajóladon is élnek civil celebek, akik csendben, erőn felül, viszonzást nem várva teszik a dolgukat!

Anyák napjához közeledve a téma kapcsán egy múlt nyári beszélgetés jut eszembe. Egyik sétám során az élet kemény farkastörvényeivel átítatott élettörténetet hallhattam. Szomorú, ugyanakkor lélekemelő volt hallgatni a gyermekeit egyedül nevelő nagycsaládos Édesanyát. A gondozott kis udvar, a rendben tartott ház, a nehéz műszakos munkarendről szóló történetek, az agyondolgozott, megtört kezek elárultak mindent. Tanúskodtak lemondásról, a határtalan szülői szeretetről, az Én teljes mértékű háttérbe szorításáról, mérhetetlen szorgalomról, akarásról, egy vágyról, mely gyermekei boldog jövőjéről szól. A beszélgetés számomra legszívszorítóbb vallomása az volt, mikor elhangzott a következő mondat!

„Tudod, én a gyerekek előtt nem éltem... nem szórakoztam, sehová nem jártam. Pedig olyan jó lenne egyszer elmenni strandra! És tudod, még egyszer sem voltam színházban-pedig olyan jó lenne!”

Mindezeket hallva akkor abban a pillanatban úgy éreztem, hogy egyszer ezeket a mondatokat meg kell hogy örökítem tanúsítva azt, hogy az anyai szeretet, határtalan önzetlenség, mindenben átívelő emberi érzés...

Bízom benne, hogy hétköznapi Anyahősünk olvasva ezt az írást magára ismert! Csak remélni tudom, hogy tudja magáról, hogy Ő zord világunk nagy-nagy hétköznapi sztárja, túlélője, aki a médiumok kikiáltott celebjeivel szemben érti és érzi a nagybetűs élet törvényeit.

Május első vasárnapjához közeledve kívánom Neki, hogy még nagyon sokáig gyakorolhassa a legszebb hivatást... az Anyaságot!

Szendrei Csilla

A BÉLA ATYA EMLÉKÉRE KIALAKÍTOTT EMLÉKHELY MEGTEKINTHETŐ A FELÚJÍTOTT BERZÉKI PARÓKIÁN

Emlékét és kedves énekeit szívünkben őrizzük.

*„Szeretlek Szűzanyám, szívből téged!
Szeretve köszönöm jószágos szíved.
Legnagyobb boldogság, ha bátran zengi szám:
Szeretlek örökké édes Szűzanyám!*

*Szeretlek életem hajnal fénye,
Világi utamnak legszebb reménye.
Úgy későn mint korán, örömmel zengi szám:
Szeretlek örökké, édes Szűzanyám!*

*Szeretlek örömöm napsugara,
Lelkemnek ragyogó, kedves tavasza,
Egész nap folyamán, boldogan zengi szám:
Szeretlek örökké, édes Szűzanyám!*

*Szeretlek életem szelíd hangja,
Isteni megváltóm, jó Édesanyja!
Halálom óráján, rebegve zengi szám:
Szeretlek örökké, édes Szűzanyám!”*

NOSZTALGIÁZZUNK EGYÜTT!

A RÉGI IDŐK MAJÁLISAI SAJÓLÁDON

Nosztalgiára fel! Az idősebb korosztály emlékezetében élnek még a régi majálisok. Akik átérték, meghatódva gondolnak rá vissza, akik csak hallottak róla, megismerhetik a múlt egy darabját. Utazzunk vissza a múltba! Történelmét tekintve már az 1890-es években a dolgozók először tartották meg e májusi ünnepet. Örömnappként tartották nyilván. A nemzetközi és nemzeti munkás, paraszt és értelmiségi, vagyis minden dolgozó ember megtartja, később már a béke ünnepeként is szokás emlegetni. Emlékképeim alapján- ki felnőtként, ki gyermekként, de mindenki részt vett legalább egy majálison és többségünk már izgatottan várta a következőt. Szeretném visszalapozni a naptárt az 1960-as és 70-es évekre, visszarepülni az időbe, három beszélgető társam fiatalságának világába.

„Azok a régi szép idők! Azok voltak az igazi majálisok! Már nagylány voltam és emlékszem, hogy mennyire vártuk a május elsejét! Később már a családommal együtt, mentünk ki az erdőbe, a sorompó mellé, a nagy tisztásra. Már otthon elkezdtünk rá készülni, pl. süttünk palacsintát a gyerekeknek, vittünk ki pokrócot magunkkal. Volt zenekar is-az uram volt a primás, a szomszéd Orosz Antal bácsi a cimbalmos, Szikszai Antal a nagybőgőn játszott, Szalánczi Antal brácsás volt, Kiss Zoli bácsi is velük volt. Örööm a régi fényképeket, mert sokat jelentenek nekem. A színpad, a traktor pótkocsija volt-felejtethetetlen előadásokat láttunk kicsiktől és nagyoktól. Az iskolások verseltek, énekeltek, a nagyok szindarabot adtak elő. A majálisra kihozta árúját a boltos és a kocsmáros. Hallgattuk a zenét, együtt voltunk családdal, barátokkal, munkatársakkal és a lényeg, hogy jól éreztük magunkat.”

Dobrozi Lajosné, Jolika néni

„A falu apraja-nagyja ellátogatott a régi majálisokra. A családi fényképek között örök egy felvételt, melyen magyaros ruhába táncoltunk az ünnepségen a nővéremmel együtt, nagyon kedves emlék ez számomra! Szerettünk szórakozni, énekelni, táncolni. Más világ volt az akkor, más volt a hangulat, összetartottak az emberek úgy a munkában, mint a szórakozásban. Emlékszem, a ládi erdőbe mentünk ki a többi iskolással együtt. Szerepelt a színjátszó kör, az énekkar, a néptáncsoport. A színpad egy pótkocsi volt, feldíszítve krepppapír-szalagokkal. Lehetett kapni vattacukrot, édességeket, bambit, virslit mustárral, találkozhattunk az ismerősökkel, szólt a zene, este pedig bállal zárult az egész napos program. Jó érzés visszaemlékezni azokra az időkre, látni magam előtt a múltat. Felejtethetetlen!”

Gorgyán Imréné, Mártika

„Alig vártuk a májust! Jött a jó idő, mehettünk a szabadba zenélni! Abban az időben a majális egyike volt azon ünnepeknek, ahol az emberek családjaikkal, barátaikkal szívesen töltötték együtt az egész napot, volt közönségünk is. Mi pedig boldogan játszottunk mindenkinek. A hetvenes évek zenei műfaja a diszkó volt, közepétől pedig egyre nagyobb tért hódított a rock zene. Játszottunk Beatrice, Omega, Metró, Hungária számokat is. A majálisok fő kellékeként ismert virsli és sör jegyre kapható minden család számára elérhető volt. Az üdítőital neve: Bambi, a fiatalság kedvencévé vált. Kondérokban főtt a gulyás, gyűltek a műanyag poharak, pokrócokon ülve hallgatta a tisztelt nagyérdemű a zenénket, az esti bál a foci pályán vagy a falu kultúrházában hajnalig is eltartott.”

Gadnai Tibor

Összeállította: Bugyinkóné Ronyecz Ágnes

KOSSUTH LAJOS NEMZETŐR KAPITÁNYA

A 19. század második felében élt Sajó-Ládon egy legendásan hazafias lelkületű férfiú, akit a falubeliek úgy emlegettek: az „Igaz Emberbarát”. Tiszteletre méltó élettörténete apáról-fiúra szállt, nagyszüleim is sokat emlegették.

Rökk Pál 1860-ban költözött Sajó-Ládra családjával, ahol 36 éven át élt köztisztviselőként, 1896-ban bekövetkezett haláláig. Sokat tett az ország közművelődéséért, Borsod vármegyéért, de lakóhelyéért Sajó-Ládért, az itt élő emberekért is. Sírja temetőnkben áll.

Áldásos életét hitelesen kortársa, Sándor József országgyűlési képviselő, az E.M.K.E. tiszteleti alelnök-főtárháza örökítette meg „**Rökk Pál emlékezete**” című írásában 1897-ben, mely dokumentumot az Országos Széchényi Könyvtár őrzi. Ezen intézmény közlési engedélyével idézem föl röviden e kiváló férfiú élettörténetét, kiemelve az 1848/49. évi szabadságharc idején megélteteket.

Derzsényei Rökk Pál 1809. február 13-án régi magyar nemesi család tizenkettedik gyermekeként született Dunaföldváron. Szülei gondos nevelésének köszönhetően Szilárd bátyjához hasonlóan Pesten egyetemet végzett, jogot tanult. Ügyvédként különböző közalapítványoknál kapott jól fizető állást. 1842-től, 33 éves korától Taksonyban élt, mint az uradalmi birtok kezelője, legjobb barátságban a megye vezetőivel. Az 1848. évi pestmegyei választásban tevékenyen részt vett Kossuth Lajos képviselővé választása győzelmében azzal, hogy több száz embert, akik a választás ideje alatt felkeresték bőségesen vendégül látott, közben buzgó beszédet intézett hozzájuk annak érdekében, hogy Kossuth Lajosra szavazzanak. Neki, mint az uradalmi birtok kezelőjének kötelező módon a hivatalos jelölt Balla Endrére kellett volna szavazni, de inkább nem ment el a szavazásra. Kossuth Lajos megválasztatott, Rökk Pál pedig majdnem hivatalát veszítette, miután a kamarai elnök értesülve a vendéglátásról, a buzdító beszédéről, a szavazásról való távolmaradásáról, rögtön intézkedett, hogy állásából felfüggeszték. Egy jó barátjának és testvérbátyjának köszönheti, hogy állásában maradhatott, akik eljártak ügyében.

1848. július havában megkezdődött a nemzetőr csapatok szervezése olyformán, hogy minden 20-40 éves épkézláb férfiú tagjává kellett, hogy legyen. Amely helységben az ilyenekből legalább 100 fegyverfogható kikerült – mint az Taksonyban is volt – ott abból század alakult. A taksonyi századnak Rökk Pál volt a kapitánya. A Duna mentén levő községek nemzetőrségeinek az volt egyik nevezetes feladata, hogy a Dunán – különösen éjszaka - átkelő ellenséges csapatok átjövételét jelezzék és lehetőleg akadályozzák.

1949. május elején Rökk Pál csapatával segítette a Budavár ostromlása céljából a Dunán átkelő Aulich tábornokot és hadtestét. Mivel lakása egy órányira volt az ostromlott Budavártól, az egész tisztikart vendégül látta, a lovak részére ingyen takarmányt adott és a hadtest részére szolgáló több száz hizott marhát, amely a szükséges híd hiányában a Dunán nem volt átszállítható, huzamos időn keresztül takarmányozta. Lakása állandóan nyitva állott az arra cirkáló honvéd csapatok részére.

A világosi fegyverletétel után, 1849. szeptember 2-án este egy policáj főhadnagy - mint Windischgratz herceg kiküldötte - 12 bakával jelent meg lakásán Taksonyban és őt minden további nélkül az éjjel Budapestre az Újépületi fogdába szállították. Útközben Soroksáron még egy útitársat kapott, akivel aztán éjjelre érkeztek meg új lakhelyükként kijelölt szobájukba, ahol másnap 11 főre szaporodott a létszám. Többek között szobatársuk lett a budai polgármester, egy tábornoki szárnysegéd, a helytartó-tanács titkára, egy kúriai tanácselnök, nógrádi képviselő és mások. Nyolc napig voltak így, teljes tele aggodalommal egy oly otromba porkoláb felügyelete alatt, akit a becsület legelemibb tudnivalóira a foglyok maguk tanítottak. Étel a porkoláb adott külön fizetésért és annak részére, akinek pénze nem volt, a fogolytársaknak kellett, hogy összehozzanak, hogy éhen ne haljon.

Nyolc nap után átszállították őket a leginkább kompromittált foglyok részére fenntartott nagyterembe, melynek szomszédságában volt gróf Batthyány Lajos szobája. Itt egy emberséges porkolábot kaptak. A zárt folyosón a foglyok egymáshoz átmehettek és némileg szórakozhattak. Meg volt engedve az olvasás, sakkozás. Batthyány gróf egyik-másik fogollyal a folyosó szögletében sakkozni szokott. Csupán az ablakon való kinézés volt szigorúan megtiltva, nehogy a második emeleten ülő vészbírók tagjai őket ott meglássák. A reggelit kávéházból hozták nekik, elég jó ebédet a porkolábtól kaptak, vacsorára legtöbbször Rökk Pál közeli otthonából hoztak kenyeret és sülteket. A porkoláb engedékenysége ellenére, levelezni mégis csak a legnagyobb titokban lehetett. A foglyok szolgálatára egy káplár és két tisztogató nő állott, ezek hordták talpuk alatt harisnyájukban a titkos leveleket, ők közvetítették a titkos üzeneteket, amire rá is jöttek és amiért ezeket a szegény asszonyokat meg is vesszőzték.

Ottléte idejében igen sok hazafi végezte be életét, többeket lőtték agyon úgy, hogy arról még a foglyoknak sem volt tudomásuk. Gróf Batthyányi Lajost október 5-én reggel 9 órakor hívták kihallgatásra. A foglyok többé nem látták a grófit, mert amint azt a halálos ítéletek kihirdetésekor szokásos dobpergés most is bizonyította, őt a kihallgatásról egyenesen a siralomházba és onnan másnap este 6 órakor a vesztőhelyre vezették. A porkoláb tudatta a foglyokkal, hogy Batthyányt kötél általi halálra ítélték. A halálos ítéletek tömeges végrehajtása zajlott, melyből többeket Rökk Pál és társai a fogda ablakán át végig nézhettek. Aztán érkezett a hír, hogy a muszka közbelépésére beszüntetik a halálos ítéleteket, amely valószínűnek is bizonyult, amennyiben nyilvános kivégzések többé nem is történtek. Ehelyett az erre szánt áldozatok kegyelemből 15-20 évi fogságra ítéltettek.

Rökk Pál kihallgatása egészen karácsonyig halasztatott, mert nap mint nap jöttek ellene titkos feljelentések. Ám a bement vádak igazolására nem akadt tanú. Gróf Almásy Mór az országos pénzügyigazgatóság elnökének hathatós közbenjárására kihallgatása után 8 nap múlva rendőri felügyelet alatt szabadon bocsájtották.

A fogság után édesanyjával Taksonyban élt, hol birtokot bérelt. Itt azonban csakhamar felszólítást kapott arra, hogy Pest, Esztergom, Fehér, Veszprém és Somogy megyékben az ott lévő alapítványi uradalmi birtokok felügyeletét, valamint a szabadságharcosoktól elkobzott, nevezett megyékben lévő birtokokat is felügyelje. Rökk Pál ezen felhívásnak annál is inkább eleget tett, mert remélhette, hogy ezen állásból az elkobzással büntetett családokon legalább közvetve némileg segíthet. Ez nagy részben sikerült is általa, hogy az ilyen birtokokat az érdekelt családtagok valamely tagjának adta ki bérbe. Így például a Batthyány-féle birtokot ennek sógora ifj. Zichy János bérelte és a bérlet hasznát a Batthyány gyerekek részére adta. Ezen szerep körben működött 1860-ig.

Rökk Pál 1857-ben megnősült, frigyre lépve Scherer Klementinával. Házasságukból egy fiuk született. Családjával 1860-ban a borsod megyei Sajó-Lád községbe költözött az itteni alapítványi uradalom úrbéri rendezése, a tagosítási tervek elkészítése céljából, hol 1868-ig mint uradalmi tiszt és azután mint önálló gazda lakott. Haláláig élénken részt vett a közügyek előbbre vitelében és erejét meghaladó buzgalommal osztozott minden fáradtságban, amelyeknek célja bármi téren üdvös lehetett.

A harmincnegyzet oldalas emlékeztet Sándor József az alábbi gondolatokkal zárta: Én mindig boldognak és szerencsésnek fogom érezni magamat, hogy Rökk Pált ismerhetém. Emlékét az egész erdélyi rész közművelődési ügye és ezzel a haza áldja. Nyugodjék csendesen és szelleme járjon előttünk, mint vezérlő csillagunk!

Dudás Gáspárné

ÉGÉSZSÉGÜNK VÉDELMEBEN

A DAGANATOS BETEGSÉGEK MEGELŐZÉSÉRŐL

A daganatos betegségek még a 21. század elején is a legpusztítóbb, a köztudatban az egyik legrettegettebb kórságoknak számítanak. A daganatos megbetegedések a mai napig az emberiség legnagyobb ellenségét jelentik. Bár a tudomány minden területe, így az orvostudomány is rohamléptekkel fejlődik, a rák sajnos mind a mai napig kétséget kizáróan nem előzhető meg. Az viszont bizonyos, hogy életmódunkkal nagyban befolyásolhatjuk a kialakulás kockázatát, ezért így nem állunk teljesen tehetetlenül a daganatos betegségekkel szemben. Tudnunk kell, hogy a rák kialakulásának veszélye jelentős mértékben csökkenthető! Prevenzióról, a megelőzés lehetséges módjairól kérdeztük **dr. Kovács Viktóriát**, községünk háziorvosát...

„Magyarországon a halálozási statisztikák második helyén a daganatos megbetegedések szerepelnek. Évente több, mint 70 ezer új daganatos beteget fedeznek fel hazánkban. A nőknél előforduló leggyakoribb daganattípusok közé az emlő-, méhnyak-, vastag- és végbél-, valamint a tüdő daganatai sorolhatóak. A férfiaknál a tüdőrák a prosztaták a vastag- és végbélrák, valamint a gyomorrák szerepel a leggyakoribb regisztrált daganattípusok között. A daganatos betegségeknek kiemelt jelentőségű a megelőzés, mely a daganatok kialakulásában szerepet játszó tényezők hatásának kivédését illetve csökkentését jelenti. Ezt elsődleges megelőzésnek, azaz primer prevenciónak nevezzük. A megfelelő életmód sokat segíthet a daganatok megelőzésében. Ide sorolható a dohányzási szokások és az alkoholfogyasztás befolyásolása, hiszen ezen káros szenvedélyek elhagyásával számos daganatos betegség kialakulásának valószínűsége csökkenthető.

A foglalkozási ártalmak csökkentésével, illetve a táplálkozási szokások kedvező irányú befolyásolásával, az elhízás megelőzésével és kezelésével, a fizikai aktivitás fokozásával szintén kedvező irányú változás érhető el a kialakuló daganatos betegségek számát illetően. Példaként a vastag- és végbéldaganatoknál kockázati tényezőként emelhető ki a rostszegény-, fehérjében dús-, finomított szénhidrátokat tartalmazó étrend, és a táplálék magasabb zsírtartalma. A fizikai aktivitás, sport hiánya megháromszorozza a vastagbélrák esélyét. Negyven év feletti életkor esetén, valamint alkoholisták, dohányosok körében is gyakrabban fordul elő. Szintén ezen daganattípusnál védőfaktoroként említendő a zsír- és hússzegény, rostban gazdag, sok zöldséget és salátaféleséget tartalmazó étrend, a gyors bél passage, C-vitamin, kalciumban gazdag táplálék fogyasztása. A daganatos betegségek megelőzésében a megfelelő életmódon túl a szűrővizsgálatoknak is kiemelt szerep jut.

A már kialakult betegség minél korábbi felismerését tűzi ki célul a másodlagos megelőzés. A rendszeresen elvégzett szűrővizsgálatok által a daganatos betegségek korai stádiumban felfedezhetőek, a korai stádiumban megkezdett kezeléssel pedig nagymértékben javítható a gyógyulási esély, ezáltal a halálozási arány csökkenthető, valamint jobb életminőség biztosítható.

Hazánkban a népegészségügyi szűrővizsgálatok körébe három daganatos betegség sorolható: az emlőrák, a méhnyakrák és a vastag-és végbélrák. Az emlőrák szűrése havonta végzett emlő önvizsgálattal, továbbá 45 és 65 éves életkor között lakossági szűrővizsgálat keretében mammográfiával és az emlő ultrahangos vizsgálatával történik. A méhnyakrák szűrése 25 és 65 éves életkor között cytológiai vizsgálat és kolposzkópia együttes alkalmazásával valósítható meg. A vastag-és végbélrák szűrővizsgálata hazánkban még nem teljesen megoldott. Prosztaták szűrése urológiai vizsgálat során, valamint a vérből meghatározható prostata specifikus antigén (PSA) kimutatásával történik. Az ajak és szájüregi daganatok korai felismerése szájüregi vizsgálatokkal biztosítható, míg a bőr rosszindulatú daganatait szintén fizikális vizsgálattal lehet azonosítani. Végezetül megemlíteném, hogy az előzőekben említetteken kívül sajnos még egyéb nem befolyásolható tényezők is szerepelhetnek a daganatos betegségek okaként. Körülbelül 5-10%-ban örökítő tényezők tehetők felelőssé a rák kialakulásáért.

A daganatos betegségek megelőzése és korai felismerése érdekében tehát a megfelelő, egészséges életmód követését, a károsító tényezők kerülését, valamint a szűrővizsgálatokon való rendszeres részvételt javaslom mindenki számára.”

Dr. Kovács Viktória, Szendrei Csilla

Retro

Majális

2015. május 1. Sportpálya
Kapunyitás: 10:00

Programok:

10:00-12:00 Gyermek Kalandpark

12:00-13:00 Pilates torna bemutató

13:00-14:00 Kutya ügyességi bemutató

**14:00-16:00 Mezőkövesd-Sajólad Barátságos
"Öregfiúk" futball mérkőzés**

Egésznapos programok:

**A jó hangulathoz a zenét
Kobák István szolgáltatja**

Lufihajtogató, Arcfestő

Belépő:

**Felnőtt: 400 Ft (14 év felett) ami tartalmaz 1 pár virslit
és 2dl üdítőt vagy sört**

Gyermek: 200 Ft ami tartalmaz 1db virslit és 2dl üdítőt

Családi: 1000 Ft (2 felnőtt 2 gyermek)

**Édesség - Sör-Virslis-
Minifánk árusítás**

**Jegyek elővételben megvásárolhatók
a Sajóladai Közösségi Házban.**

A program változtatás jogát a szervezők fenntartják.
A rendezvényen nyilvános kép- és videofelvétel készülhet.

